

«Про державну службу» 2011 року у питанні конкурсного відбору є досить прогресивним та внесе цілу низку позитивних новел.

Список літератури:

1. Сремійчук О. Удосконалення процедури конкурсного відбору як необхідна складова розвитку державної служби / О. Сремійчук // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. – 2009. – №2. – С. 54-62.
2. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 141.
3. Машіка В. Основні новели Закону України «Про державну службу» / В. Машіка // Історія України. Правознавство. – 2012. – №12. – С. 3-8.
4. Плотніченко В.А. Зарубіжний досвід реалізації права на державну службу : деякі аспекти : [Електронний ресурс] / В.А. Плотніченко. – Режим доступу : <http://koris.com.ua/other/17665/index.html>.
5. Про державну службу : Закон України від 16 лютого 1993 р. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3723-12>
6. Про затвердження Порядку проведення конкурсу на заміщення вакантних посад державних службовців : Постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2012 р. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/169-2002-п>.
7. Ріктор Т. Технології пошуку і відбору майбутньої управлінської еліти держави / Т. Ріктор // Персонал. – 2008. – №2. – С. 56-62.

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ СТАДІЙ КОНТРОЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У СФЕРІ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ

ШЕВЧУК О. М.

кандидат юридичних наук, асистент

*Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
м. Харків, Україна*

Однією із проблем сучасності є поширення наркоманії, оскільки дане явище становить безпосередню і реальною загрозу здоров'я нації в цілому, правопорядку і безпеки держави. Одним із заходів протидії незаконному обігу наркотичних засобів є контрольне провадження в сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

Взявши з основу точку зору В. М. Гаращука, який підкреслює притаманність контролю процедурного аспекту, і вважає, що контроль є сукупністю дій щодо спостереження за функціонуванням відповідного об'єкта контролю з метою: 1) отримання об'єктивної та достовірної інформації про стан справ на ньому; 2) застосування заходів щодо попередження правопорушень (з правом прямого втручання в оперативну діяльність об'єкта контролю); 3) надання допомоги підконтрольній структурі у поновленні законності і дисципліни; 4) встановлення причин і умов, що сприяють порушенню вимог правових норм; 5)

прийняття заходів щодо притягнення до правової відповідальності винних осіб. Вчений підкреслює відсутність персоніфікації змісту контролю, що означає притаманність такого змісту будь-якому суб'єкту контрольної діяльності [1, с. 54]. Отже, зважаючи на притаманність контролю процедурного аспекту, доцільно розглядати його як сукупність певних цілеспрямованих дій.

Виділення процесуальної складової відносин у сфері здійснення державного контролю в сфері обігу наркотичних засобів можливе, зважаючи на такі особливості контрольного провадження як: 1) його початок повинен мати підставу, встановлену антинаркотичним законодавством; б) об'єктом провадження є сфера дії норм законодавства, що регулює контрольні відносини в сфері обігу наркотичних засобів (при цьому слід враховувати комплексність такого законодавства); в) суворе дотримання законності у процесі здійснення контрольного провадження; г) здійснення у межах процесуальної форми, що потребує належного правового регулювання; д) суб'єктами контрольного провадження є уповноважені органи (посадові особи), що забезпечують державний контроль в сфері обігу наркотичних засобів, з одного боку, та фізичні, юридичні особи, що використовують наркотичні засоби чи інші дії, які підпадають під заходи контролю в цій сфері; е) делегування контрольних повноважень від одних органів іншим державним органам неприпустиме, внаслідок чого контрольна діяльність набуває ознак професійної; що, у свою чергу, передбачає наявність спеціальної підготовки посадових осіб, уповноважених щодо здійснення державного контролю в сфері обігу наркотичних засобів; ж) внаслідок здійснення контрольного провадження має бути прийнятий певний правовий акт індивідуального характеру у формі акту-документу чи вчинені конклюдентні дії; з) законні рішення органів державного контролю в сфері обігу наркотичних засобів підлягають обов'язковому виконанню адресатами приписів; ж) наявність гарантій законності рішень, прийнятих у процесі здійснення державного контролю в досліджуваній сфері, а саме – оскарження в адміністративному чи судовому порядках [2, с. 378; 3, с. 83–84].

На нашу думку, контрольне провадження в сфері обігу наркотичних засобів можна визначити як урегульовану нормами адміністративного процесуального права сукупність послідовно здійснюваних дій уповноваженими органами (посадовими особами), що забезпечують державний контроль в сфері обігу наркотичних засобів із суворим дотриманням законності, спрямованих на встановлення міри і ступеню дотримання приписів законодавства, що регулює контрольні відносини в цій сфері, фізичними та юридичними особами, які використовують наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори або інші дії щодо яких законодавством встановлено заходи контролю в цій сфері.

З'ясування особливостей контрольного провадження в сфері обігу наркотичних засобів неможливо без визначення поняття стадій в досліджуваній сфері. З точки зору А. Присяжнюка, стадії контрольного провадження, що здійснюються суб'єктами державного контролю у сфері виконавчої влади, варто визна-

чити як сукупність відносно самостійних груп однорідних дій, які суб'єкти державного контролю здійснюють на підставах і у порядку, визначеному чинним законодавством, у межах яких реалізуються власні завдання кожної стадії, але у межах загального завдання усього провадження – визначення наявності (або відсутності) факту порушення чинного законодавства та прийняття рішення про застосування відповідних заходів [4, с. 24]. О. М. Хольченков вказує, що стадіями контрольного провадження податкової міліції є сукупність відносно самостійних груп однорідних дій, які податкова міліція здійснює на підставах і у порядку, визначеному чинним законодавством, у межах яких реалізуються власні завдання кожної стадії, але у межах загального завдання усього провадження – визначення наявності (або відсутності) факту порушення податкового законодавства та застосування до порушників заходів забезпечення контрольного провадження [2, с. 8].

На нашу думку, стадіями контрольного провадження, що здійснюються суб'єктами державного контролю у сфері обігу наркотичних засобів, варто визначити як сукупність відносно самостійних груп однорідних дій, які суб'єкти державного контролю обігу наркотичних засобів здійснюють на підставах і у порядку, визначеному чинним законодавством, у межах яких реалізуються власні завдання кожної стадії, але у межах загального завдання усього провадження – визначення наявності (або відсутності) факту порушення чинного законодавства та прийняття рішення про застосування відповідних заходів.

Питання виділення стадій контрольної діяльності в наукових джерелах характеризується відсутністю єдності думок науковців з цього приводу. Так, на думку Д. М. Бахраха, є такі стадії: а) аналіз ситуації (у різних провадженнях вона може називатися по-різному: адміністративне розслідування; перевірка скарги; обговорення правового акту та ін.), у ході якої збирається, вивчається інформація про фактичний стан справ, реальні факти, існуючі проблеми. Ця інформація фіксується на матеріальних носіях у вигляді протоколів, довідок, схем, звітів і є основою управлінських рішень; б) ухвалення рішення (наказу, постанови, інструкції), в якому фіксується воля суб'єкта влади. Рішення – це свідомий, вольовий акт вибору однієї з існуючих можливостей. У ньому міститься імперативна, нова інформація, створена суб'єктом влади; в) виконання рішення. Велике значення має матеріалізація приписів, перетворення їх у реальні дії, права, відносини, процеси, блага [5, с. 155, 156].

В. М. Гаращук, характеризуючи контрольну діяльність у державному управлінні, описує стадії організації процесу контролю, які розділяє на три стадії: а) підготовча; б) центральна (або аналітична); в) підсумкова (заклучна), до якої належать такі дії: 1) прийняття рішень за підсумками контролю; 2) доведення його до адресата (а в необхідних випадках і до відома громадськості, правоохоронних органів, інших осіб, зацікавлених у результатах контролю); 3) надання допомоги підконтрольній структурі в наведенні порядку на об'єкті; 4) наступний контроль за виконанням рішень, що прийняті за підсумками контро-

лю [1, с. 87,88]. На наш погляд, класифікація стадій контрольного процесу, запропонована В. М. Гаращуком, відповідає умовам автономності кожної стадії і тому перевагу можна віддати саме зазначеній конструкції і вона може бути застосовано і в сфері обігу наркотичних засобів, але з поправкою на специфіку цього обігу.

З точки зору А. Присяжнюка стадії контрольного провадження суб'єктів державного контролю у сфері виконавчої влади є такі: 1) інформаційну стадію (фактовстановлюючу); 2) аналітичну стадію; 3) регулятивну стадію; 4) стадію оскарження (у якості факультативної) [4, с. 24]. О. М. Хольченков до стадій контрольного провадження податкової міліції відносить: 1) інформаційна стадія; 2) аналітична стадія; 3) стадія оскарження (факультативна); 4) стадія виконання рішення [2, с. 14].

Підсумовуючи вищевикладене, слід відзначити, що для контрольних проваджень в сфері обігу наркотичних засобів, спільними є певні дії, пов'язані з підготовкою до контрольної діяльності, проведення контрольних дій, підведення підсумків здійснення контрольних дій. У межах контрольних проваджень в сфері обігу наркотичних засобів можна виділити такі стадії: а) інформаційна; б) аналітична; в) стадія оскарження (факультативна); г) стадія виконання рішення.

Список літератури:

1. Гаращук В. М. Контроль та нагляд в державному управлінні: моногр. / В.М. Гаращук. – Х.:Фоліо, 2002. – 176 с.
2. Червінко К. В. Структура контрольного провадження в діяльності органів державної митної служби України / К. В. Червінко // Право та управління. – 2011. – № 2. – С. 375– 380. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/prtup/2011_2/zmist.html
3. Глобінець М. Г. Поняття контрольного провадження у сфері нотаріату / М. Г. Глобінець // Право та управління. – 2011. – №2. – С.80 –84.
4. Присяжнюк А. Стадії контрольного провадження, що здійснюється суб'єктами державного контролю у сфері виконавчої влади / А. Присяжнюк // Вісн. Київськ. нац. універс. ім.Тараса Шевченка. –2012. –№ 90. –С. 21– 24.
5. Хольченков О. М. Контрольне провадження в діяльності податкової міліції: автореф. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Хольченков Олександр Миколайович; Нац. ун-т внутр. справ. – Х., 2005. – 20 с.
6. Бахрах Д. Н. Административное право : учебник для вузов / Д. Н. Бахрах. – М. : Изд-во «БЕК», 1996. – 396 с.